

Ініціатива, творчість і натхненна праця

Володимир
Удовиченко

Народився 30 квітня 1950 року в селі Білогородка Київської області. Закінчив Київський автодорожній інститут. Пройшов успішну кар'єру від майстра, виконробу, інженера, начальника Жулянського шляхобудівельного управління № 41 тресту «Київшляхбуд-1» до головного інженера тресту «Київшляхбуд-1» Міншляхбуду України. З 1987 року — перший заступник голови оргкомітету Київського облвиконкому з капітального будівництва м. Славутича. З 1988 по 1990 рік працював на ЧАЕС. 1990 року обраний головою Славутицької міської ради.

Володимир Удовиченко є членом багатьох міжнародних організацій, отримав велику практику в європейських інституціях.

Доктор економічних наук, професор. Лауреат державної премії України в галузі науки і техніки та Міжнародної премії ім. Вернадського.

Нагороджений орденами «За заслуги» I, II і III ступенів, орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня.

Журнал «Фокус» написав, що наймолодше місто країни Славутич може по праву вважатися ще і найзручнішим, найбільш технологічним і в усіх відношеннях найбільш передовим. Засноване після аварії на Чорнобильській АЕС у 1986 році, Славутич спочатку було не схоже на інші українські міста. Його спроектували і побудували зусиллями різних союзних республік, воно складається з 12 кварталів: Бакинського, Ризького, Московського, Таллінського, Тбіліського й інших. Кожен район має свою архітектуру і атмосферу.

Славутич — тихе і зелене місто, сповите лісами. Його особливість — велика кількість коледжів, розрахованих на декілька сімей. Ще в часи СРСР у місті атомників було створено відмінну інфраструктуру — магазини, ресторани, школи, дитячі сади, палаци культури і творчості. Тут завжди було багато дітей, середній вік жителя Славутича — близько 30 років.

Після закриття Чорнобильської АЕС з'явилися побоювання, що Славутич занепаде, але місто продовжує розвиватися. У 2001 році тут пройшла реформа ЖКХ, у результаті якої замість звичних ЖЕКів створили єдиний житлово-комунальний центр, що залучає до роботи приватні компанії на конкурсній основі. Також у Славутичі працює проект «Цифрове місто», який передбачає, що всі міські служби будуть об'єднані в одну мережу і городяни зможуть отримувати довідки і вирішувати комунальні питання через Інтернет.

Ми провели екологічну реабілітацію території. Ми вичистили місто, ми навіть кору дерев знімали, а також верхній шар землі. Поміряли — виявилось, що в стінах, які виготовляються на харківському матеріалі, було більше радіації, чим в очищеному Славутичі. Я стою на тому, що якщо для всієї України знімати зони, то знімати і для Славутича, але не раніше. Тим паче, що зона передбачає компенсацію за те, що люди знаходяться поблизу Чорнобильської станції і прийняли радіаційний удар у перші дні після аварії.

Має бути чіткий термін для завершення приватизації квартир. Якщо в цей термін не приватизувати, квартири переходять у комунальну власність. Треба людям чесно пояснити, що ми проголосували за капіталізм. Капіталізм тримається на приватній власності. А в нас ще не всі квартири приватизовані.

Наступним жорстким вирішенням влади повинне стати об'єднання співвласників багатоквартирних будинків до 1 квітня 2012 року. Людям потрібно пояснити: це ваш капітал, ваша власність, забирайте, управляйте своїм капіталом, передавайте його дітям, піклуйтеся як про своє.

Друге питання. Якщо проаналізувати, хто не платить, то окрім українських убогих, яких 3 %, серед боржників можна знайти середній клас і багатих людей. Потрібні круті заходи.

Не для того, щоб в бідних забирати квартири. Не для того пеня, щоб обкрадати українські сім'ї, але для того, щоб вирішити проблему ЖКХ. Коли будуть об'єктивні тарифи, ми дамо шанс комунальній системі забезпечити безпеку мешкання. Плата для 80 % українців буде не під силу вже сьогодні, за розрахунками Інституту демографії, до 67 % доходів середньої сім'ї витрачається на харчування. Тоді цивільне суспільство поставить питання про доходи й заробітну плату, і наступна реформа — повна реформа системи зарплати. Зарплата в собівартості української продукції зараз складає 9–15 %. За класифікацією її доля має бути 50–60 %, ну хоч би 40 %.

Більшість у Славутичі була за Партію регіонів, тому що це маленький Радянський Союз. Але українська мова у мене була. У мене була табличка на вході в кабінет «Буду щиро вдячний за спілкування українською мовою».

Політика партії влади — якомога більше кадрів схилити на свою сторону — абсолютно виправдана. Чим відрізняються сьогодні прапори? Нічим. Ідеології? Нічим. Але я зробив свій вибір свідомо і пояснив славутичанам, що хочу впливати на політику на користь міста. Мені можуть докорити в містечкових інтересах. Але що я за мер, якщо не хочу щось зробити для своєї територіальної общини? А по-друге, є можливість вплинути на реформи, підставити плече, щоб змінити Україну.

Формула успіху дуже проста: ініціатива, творчість і натхненна праця.

— Як би Ви оцінили 20 років Незалежності?

— Двадцять років в історичному плані — це дуже короткий проміжок навіть для формування держави, навіть не кажучи про становлення і розвиток. Разом з тим, треба

врахувати всю українську історію державності. То з цього боку, зрозуміло, Україна мала, принаймні, створити формулу, за якою будуватиметься країна, бути готовою до державності. Причину цьому я вбачаю у двох проблемах.

Перша — проблема формування громадянського суспільства. Ми вийшли з адміністративної, жорсткої системи управління. Зараз ми маємо можливість формуватись і розвиватись у демократичному суспільстві, на демократичних засадах. А демократія відрізняється від попереднього ладу креативністю, ініціативністю, пошуком, відповідальністю за долю особисту і долю дітей. У нас це відчуття ще не сформувалося, принаймні, не у багатьох.

З цієї причини ми маємо другу проблему — це неефективність державної влади. За 20 років ми не досягли таких показників, яких досягли країни Східної Європи. Наприклад, Польща. Стартові можливості були майже однаковими. І не треба говорити, що Польщі допомагав Євросоюз: великі капіталовкладення, сучасні технології. Нам ніхто не заважав займати таку ж міцну позицію, як Польща. Хоча нам легко простягали руку (після відмови від зброї масового ураження), але цей шанс ми не використали.

Тому у мене на першому місці є проблема державності. Прикро, що держава лише починає формуватись, а тут такий розбрат, ворожнеча. Курс на Захід, на Схід, двомовність. Потрібні компроміси, потрібно щоб еліта несла на собі приклад дружби. Хоча й еліта ще не сформувалася.

— Чому так сталося, що й еліта не сформувалася?

— Еліта була, але вона відійшла. Цей процес об'єктивний. До речі, описаний ще Марксом. Це період первісного нагромад-

ження капіталу. Інтерес особистий зараз набагато вищий за суспільний. Тому зрозуміла позиція можновладців, мовляв, хто потурбується за наших дітей, чому саме я, чому я мушу жити гірше за інших.

Але це було б зрозуміло, якби ці ж можновладці не нагромаджували капітал, експлуатуючи народ у надмірних обсягах. Протириччя між народом і представниками влади наростає і загострюється. Держава живе своїм життям, а народ — також своїм, але — виживає... Як результат — не проведено жодної реформи, навіть не політичної, а прагматичної. Наприклад, комунальна сфера — ми не трансформували господарство до ринкових умов.

Сфера будівництва і система дозволів — за нашими законами не можна і клуні побудувати без дозволів. Починаються розмови, кабінети, портфелі, службовці, вічний кругообіг по закладах. Тому інвестори не зацікавлені йти до України, оскільки наша система непривітна.

Медична галузь — ми є лише свідками того, як галузь чахне і розвалюється. Не сформовано модель розвитку — вона має бути класичною. Ми ж продовжуємо жити за такими ж напрямками, як і в 30-х роках минулого сторіччя.

Тому не слід дивуватися статистиці, коли понад 30 % молоді готова повністю виїхати за кордон, а 50 % — їхати на заробітки.

— Завдяки яким складовим ми змогли б отримати результативні зміни?

— Перша — це визначення моделі держави. У Конституції 96-го року ми мали дуже жорстку, надцентралізовану систему управління. Після 2004 — перехід на парламентську, а сьогодні — знову на президентську жорстку. І скільки часу це триватиме? Вже давно треба визначитись.

Особисто я, донедавна, був прихильником парламентської республіки, аби мати більший рівень децентралізації влади й управління. Сьогодні ж я прихильник президентської, бо парламент має набратися досвіду. Треба ще трошки пожити в централізованій владі. А це триватиме недовго, оскільки мажоритарну систему неможливо тривало експлуатувати. Потрібна партійна влада — лише тоді депутат буде конкретно знати, які напрями він має відстоювати, і, зокрема, найважливіше, — його однопартійці. При чому це триватиме не лише до першого дня після виборів, а до кінця актуальності.

Яку проблему ще вирішить децентралізація? Це, безперечно, корупція. Не сповна, звичайно, але має суттєво знизитися. Як наслідок — стрибок в усіх галузях, підвищення конкурентності, підвищення якості продукції. Далі цей список можна продовжувати. Ще раз згадаю про надцентралізованість — вона може існувати, лише поки існує особистість. Тому така система приречена на швидкий кінець.